

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1998/17
KARAR NO : 1998/19

ÖZET : POAŞ'de sözleşmeli statüde çalışmakta iken emekli olan personele işsonu tazminatı ödenmemesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın idari yargı yerinde görülmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Hasan Şengül
Davalı : Petrol Ofisi A.Ş.Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. Nevzat Türközü, Av.M.Kemal Şencan,
Av. Vedat Tanrikulu

O L A Y : 1) Petrol Ofisi A.Ş.Genel Müdürlüğünde sözleşmeli statüde çalışmakta iken kendi isteği ile 15.2.1995 tarihinde emekliye ayrılan davacı, Petrol Ofisi Sözleşmeli Personel Yönetmeliğinin 116. maddesinde ödenmesi öngörülen işsonu tazminatının ödenmemesine ilişkin işlemin iptali ile sözkonusu işsonu tazminatının yasal faiziyle birlikte ödenmesine hükmedilmesi istemiyle idari yargı yerine dava açmıştır.

ANKARA 6.İDARE MAHKEMESİ;20.4.1995 gün ve 1995/301-708 sayı ile, 3291 sayılı Yasanın 13. maddesine göre özelleştirilen Şirketin, ana sözleşmesinin Türk Ticaret Yasası çerçevesinde düzenlenmiş olması sonucunda özel hukuk hükümlerine tabi kılındığı; davalı Şirket üzerindeki kamusal denetimin varlığının Türk Ticaret Yasası kapsamındaki faaliyetini engelleyici nitelik taşımadığı; dolayısıyla, 3291 sayılı Yasaya ve 418 sayılı KHK.nin 40. maddesi ile Şirket Ana Sözleşmesine göre çıkarılan Sözleşmeli Personel Yönetmeliğinin 116. maddesinde yer alan işsonu tazminatının ödenmemesinden doğan uyumsuzluğun görüm ve çözüm yerinin adli yargı olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

2) Davacı, bu kez, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, 63.177.600.-lira tutarındaki işsonu tazminatına ilişkin alacağına, emeklilik tarihinden itibaren banka cari mevduat faiz oranına göre hesaplanacak faiziyle birlikte davalıdan tahsiline hükmedilmesi istemiyle 17.7.1995 tarihinde adli yargı yerine dava açmıştır.

Ankara 8. İş Mahkemesince, 31.10.1995 gün ve 1995/2505-2459 sayı ile, davaya bakmaya Asliye Hukuk Mahkemesinin görevli ve yetkili olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmesi nedeniyle, davacının 10.11.1995 günlü dilekçesi üzerine, dava dosyası Ankara Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmiştir.

ANKARA 18.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 1.7.1996 gün ve E.1995/924 K.1996/490 sayı ile, Uyuşmazlık Mahkemesinin E.1995/1, K.1996/1 sayılı ilke kararına göre, özelleştirilen veya özelleştirme kapsamına alınan kamu iktisadi teşebbüslerinde sözleşmeli veya kapsam dışı personel statüsünde çalışanların kurumları ile olan ilişkileri nedeniyle doğan uyuşmazlıkların idari yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar da, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

3) Davacının, 5.8.1996 tarihinde yeniden idari yargı yerine açtığı dava; Danıştay Onuncu Dairesinin 21.1.1998 gün ve E.1997/1308, K. 1998/75 sayılı kararıyla onanarak kesinleşen Ankara 4. İdare Mahkemesinin 8.1.1997 gün ve E.1996/934, K.1997/15 sayılı kararıyla, Ankara 6. İdare Mahkemesi ile Ankara 18. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen görevsizlik kararları nedeniyle doğan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için 2247 sayılı Yasanın 14. maddesine göre Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasının gerektiği ve idare mahkemesince verilmiş görev ret kararı mevcut iken açılan davanın incelenme olanağı bulunmadığı gerekçesiyle, reddedilmiştir.

Davacının 27.4.1998 günlü dilekçesi üzerine adli yargı dosyası Ankara 18. Asliye Hukuk Mahkemesi Hakimliğinin 29.4.1998 günlü, 1995/924 sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiş olup, böylece adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasanın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş bulunmaktadır.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Mustafa Bumin'in Başkanlığında, Üyeler: O. Hulusi Mustafaoğlu, M.Salim Özer, Nursel Aymakoğlu, Zafer Kantarcıoğlu, Dr. Erol Alpar ve Ertuğrul Taka'nın katılımlarıyla yapılan 6.7.1998 günlü toplantısında, Raportör-Hakim İsa Yeğenoğlu'nun davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Erdoğan Güneş ile Danıştay Savcısı Tülin Özdemir'in davanın çözümünün idari yargının görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, sözleşmeli statüde çalışmakta iken emekli olan davacıya Kurum Sözleşmeli Personel Yönetmeliğinin 116. maddesinde ödenmesi öngörülen işsonu tazminatının ödenmemesine ilişkin işlemin iptali ile söz konusu tazminatın yasal faiziyle birlikte ödenmesine hükmedilmesi iste miyle açılmıştır.

233 sayılı KHK. hükümlerine tabi bir İktisadi Devlet Teşekkülü olan Türkiye Petrolleri A.O.nın "Bağlı Ortaklığı" olarak kurulan ve daha sonra 399 sayılı KHK.ye ekli cetvellerde yer alarak bu KHK.ye tabi kılınmış bulunan Petrol Ofisi A.Ş.nin, Bakanlar Kurulu Kararı ile 3291 sayılı Yasanın 13. maddesine göre özelleştirilmesine karar verilmiş; aynı Yasanın 14. maddesinin (b) bendine göre, özelleştirilmesine karar verilen teşekkül, kuruluş, müessese, bağlı ortaklık, işletme ve işletme birimlerinin sermayelerindeki kamu payı %50 nin altına düşünceye kadar kuruluşu, faaliyetleri, organları, yönetimi ve denetimi ile diğer hususlar hakkında karar vermeye Yüksek Planlama Kurulu yetkili kılınmış; bu yetkiye dayanılarak Yüksek Planlama Kurulunun 18.2.1991 günlü, 91/6 sayılı kararıyla Petrol Ofisi A.Ş. Ana Sözleşmesi kabul edilmiştir.

Özelleştirme ile ilgili ayrıntılı düzenlemeler getiren ve 27.11.1994 günlü, 22124 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine Ve Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 22. maddesinde, özelleştirme programına alınan, özelleştirilen, faaliyeti durdurulan, küçültülen, kapatılan veya tasfiye edilen kuruluşlarda çalışan 657 sayılı Yasaya tabi personel ile kapsam dışı personel dahil, sözleşmeli personelin "kamu personeli" olduğu açıkça ifade edilmiştir.

Yukarıdan beri açıklandığı üzere, Petrol Ofisi A.Ş. Özelleştirme sürecine girmiş olmakla birlikte henüz satışı tamamlanmamış ve sermayesindeki kamu payı çoğunlukta bulunan "kamu kurumu" niteliğinde bir kuruluş olup, davacı da statüsü itibariyle adı geçen Kurumda asli ve sürekli kamu hizmeti gören ve 4046 sayılı Yasada açıkça belirtilmiş olan bir "kamu personeli"dir.

Bir kamu kuruluşu olduğu çekişmesiz bulunan Petrol Ofisi A.Ş. tarafından yöntemine uygun olarak yürürlüğe konulan Petrol Ofisi Sözleşmeli Personel Yönetmeliğinin 116. maddesine göre, maddede belirtilen koşulların varlığı halinde ödenmesi öngörülen işsonu tazminatının ödenmemesine ilişkin bulunan ve iptal davasına konu edilen olumsuz tasarrufun da idari bir işlem niteliğini taşıdığı kuşkusuzdur.

Belirtilen tüm bu hususlar ile Uyuşmazlık Mahkemesinin 1.3.1996 günlü, 22567 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 22.1.1996 günlü, E.95/1, K.96/1 sayılı kararıyla; özelleştirme kapsamında bulunan Kamu İktisadi Teşebbüslerindeki sözleşmeli statüde çalışan personelin kurumları ile olan ilişkilerinden doğan anlaşmazlıkların çözüm yerinin idari yargı olduğuna ve konunun 2247 sayılı Yasanın 30. maddesi uyarınca bu doğrultuda ilke kararına bağlanmasına karar verilmiş bulunması karşısında, uyuşmazlığa konu edilen davanın görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli bulunmaktadır.

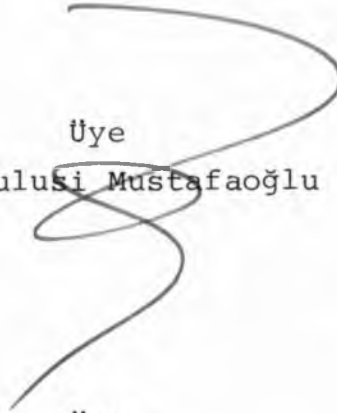
Açıklanan nedenlerle, Ankara 6. İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın niteliğine göre, davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara 6. İdare Mahkemesinin 20.4.1995 günlü, E.1995/301, K.1995/708 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 6.7.1998 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Mustafa Bumin

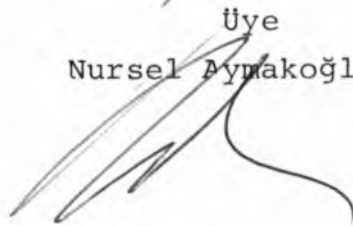
Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

Üye
M. Salim Özer

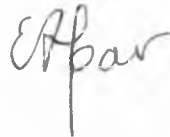
Üye
Nursel Aynakoğlu

Üye
Zafer Kantarcıoğlu

Üye
Dr. Erol Alpar

Üye
Ertuğrul Taka

9